

25
WYROK

z dnia 23 kwietnia 2009 r.

w sprawie z odwołania DAKU International Sp. z o.o. w Warszawie przeciwko Prezesowi UOKiK
(Sygn. akt VI ACa 1035/08)

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2009 r. w Warszawie na rozprawie sprawy z powództwa DAKU International Sp. z o.o. w Warszawie przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z udziałem Przedsiębiorstwa Usług Portowych Elewator Ewa o odmowę wszczęcia postępowania antymonopolowego na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 5 maja 2008 r., sygn. akt XVII Ama 103/07:

I. oddala apelację,

II. zasądza od DAKU International Sp. z o.o. w Warszawie na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie decyzją z dnia 6 kwietnia 2007 r., Nr RGD-9/2007 odmówił wszczęcia postępowania antymonopolowego z wniosku DAKU International Sp. z o.o. w Warszawie w sprawie stosowania przez Przedsiębiorstwo Usług Portowych ELEWATOR EWA Sp. z o.o. w Szczecinie praktyk ograniczających konkurencję, a polegających na: przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania konkurencji poprzez nieuzasadnione i bezpodstawne odmawianie przedsiębiorcom - w tym wnioskodawcy - którzy ubiegają się o negocjowanie warunków i zawieranie umów, korzystania z usług PUP ELEWATOR EWA, umieszczaniu w treści umów niejasnych, lakonicznych postanowień i dokonywanie jednostronnej ich interpretacji, uzależnianiu zawarcia umów od uciążliwych i nieuzasadnionych zabezpieczeń, niestosowanych w umowach z innymi podmiotami, a także stosowaniu w podobnych umowach niejednorodnych warunków wykonywania usług, zwłaszcza cenowych, stwarzających podmiotom zróżnicowane warunki prowadzenia działalności gospodarczej, a więc i konkurencji, a tym samym na niedopuszczalnym podziale rynku według kryteriów podmiotowych, stanowiących odpowiednio naruszenia art. 8 ust. 2 pkt 5, 6, 1, 3 i 8 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

W uzasadnieniu decyzji Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wskazał, że spółka Przedsiębiorstwo Usług Portowych ELEWATOR EWA Sp. z o.o. w Szczecinie działa na rynku usług przeładunkowych wykonywanych w krajowych portach morskich. Takie ustalenie granic terytorialnych rynku wynika m.in. z orzecznictwa Komisji Europejskiej, a mianowicie z decyzji wydanej w sprawie COM/M.3884-ADMPoland/Cefetra/BTZ dotyczącej koncentracji z udziałem Spółki Bałtycki Terminal Zbożowy Sp. z o.o. świadczącej usługi przeładunkowe zbóż i śruty w porcie Gdynia, jak również z okoliczności przyznanych przez samego skarżącego, który wskazał, że korzysta nie tylko z usług portu w Szczecinie, ale i z pozostałych krajowych portów morskich, tj. w Gdańsku i Gdyni. Sam fakt, że skarżona, a także inni kontrahenci DAKU International mają siedziby na obszarze województwa zachodniopomorskiego nie jest, w ocenie Prezesa UOKiK, wystarczającą dominantą przemawiającą za przyjęciem takiej delimitacji rynku właściwego, której wystąpienie uzasadnia zawężenie jego granic do terytorium wskazanego przez wnioskodawcę. Udział PUP ELEWATOR EWA Sp. z o.o. w rynku usług przeładunkowych zbóż, śruty i rzepaku w krajowych portach morskich w 2005 r. wyniósł nie więcej niż 37%, zaś w I półroczu 2006 r. nie przekroczył 30%. Przy uwzględnieniu jako miernika maksymalnych zdolności przeładunkowych, które mogą być wykorzystane przez badanych uczestników rynku, udział PUP ELEWATOR EWA jest niższy niż 20%. A zatem skarżona nie zajmuje na rynku właściwym pozycji dominującej w rozumieniu art. 4 pkt 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, a skoro tak, to nie doszło do naruszenia zakazu wynikającego z art. 8 ww. ustawy.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył DAKU International Sp. z o.o. w Warszawie wnosząc o jej uchylenie w całości i zasądzenie kosztów procesu. Skarżący zarzucił organowi antymonopolowemu: błędne ustalenie rynku właściwego poprzez przyjęcie, że rynkiem właściwym w niniejszej sprawie jest rynek usług przeładunkowych zbóż i śruty w obrocie lądowo-morskim wykonywanych w krajowych portach morskich, błędne ustalenie, że Spółka PUP ELEWATOR EWA nie zajmuje pozycji dominującej, błędne ustalenie udziału Spółki PUP ELEWATOR EWA w rynku właściwym oraz naruszenie przepisów prawa materialnego: art. 4 pkt 8 i 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów poprzez błędną wykładnię i w konsekwencji wadliwe określenie rynku właściwego terytorialnego i produktowego oraz odmówienie PUP ELEWATOR EWA pozycji dominującej, art. 85 ust. 1 ww. ustawy poprzez przyjęcie, że nie naruszono zakazu określonego w art. 5 w zakresie nie wyłączonym na podstawie art. 6 i 7 lub zakazu określonego w art. 8, art. 62 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów poprzez nieuzasadnione ograniczenie wnioskodawcy prawa wglądu do całości materiału dowodowego, a w szczególności wglądu do danych dotyczących PUP ELEWATOR EWA Sp. z o.o. w Szczecinie.

W ocenie skarżącego organ antymonopolowy wadliwie i nierzetelnie ustalił rynek właściwy w sposób całkowicie oderwany od realiów gospodarczych, ekonomicznych oraz okoliczności natury technicznej i logistycznej. Nieprawidłowo zinterpretowano decyzję Komisji Europejskiej w sprawie COM/M.3884-ADMPoland/Cefetra/BTZ. Ponadto skarżąca wskazała, że PUP ELEWATOR EWA Sp. z o.o. w Szczecinie obsługuje jedynie podmioty będące jej udziałowcami, jawnie dyskryminując inne podmioty, co ma wpływ na funkcjonowanie rynku handlu zbożem i jest działaniem jawnie naruszającym konkurencję. Skarżąca powołała się na zasady Agencji Rynku Rolnego ustalone dla eksportu zbóż z zasobów interwencyjnych, z których wynika konieczność skorzystania ze wskazanego przez ARR portu, przez który musi być realizowana wysyłka, aby możliwe było uzyskanie refundacji kosztów transportu z elewatora krajowego.

Zdaniem skarżącego ocena, jakiej dokonał organ antymonopolowy nie uwzględnia istniejących pomiędzy portami różnic dotyczących możliwości obsługi statków o różnej ładowności w powiązaniu z rachunkiem ekonomicznym opłacalności transportu zboża eksportowanego przy wykorzystaniu większych statków do krajów Afryki i Azji. Ponadto niezasadnie ograniczono wnioskodawcy prawo wglądu do całości materiału dowodowego, co uniemożliwiło zweryfikowanie przedkładanych przez PUP ELEWATOR EWA Sp. z o.o. w Szczecinie danych, w tym również danych dotyczących stosunków handlowych tego przedsiębiorcy z wnioskodawcą.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wniósł o oddalenie odwołania i o zasądzenie kosztów procesu. Podtrzymał argumentację zawartą w uzasadnieniu decyzji, a ponadto na poparcie swojego stanowiska przedstawił dodatkowo analizę z dnia 12 lipca 2007 r. dotyczącą wzajemnej pozycji konkurencyjnej polskich portów morskich w zakresie przeładunków masowych, drobnicowych i kontenerowych wykonaną przez Deloitte Business Consulting S.A. w Warszawie.

Przedsiębiorstwo Usług Portowych ELEWATOR EWA Sp. z o.o. w Szczecinie wniosło o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów i wskazało jednocześnie, że spółka nie występowała jako strona na etapie postępowania administracyjnego.

Sąd Okręgowy Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrokiem z dnia 5 maja 2008 r. oddalił odwołanie DAKU International Sp. z o.o. w Warszawie w stosunku do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, umorzył postępowanie wobec Przedsiębiorstwa Usług Portowych ELEWATOR EWA Sp. z o.o. w Szczecinie oraz obciążył skarżącą kosztami postępowania w sprawie.

Sąd Okręgowy przyjął za własne ustalenia faktyczne poczynione w sprawie przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Wskazał, że określony przez organ antymonopolowy rynek właściwy został wyznaczony w sposób prawidłowy, bowiem nie istnieją rzeczywiste bariery ekonomiczne czy prawne ograniczające dostęp przedsiębiorców do portowych magazynów zbożowych zlokalizowanych we wszystkich największych portach krajowych. A co za tym idzie prawidłowo została określona pozycja, jaką na tym rynku zajmuje spółka PUP ELEWATOR EWA. Jej udział w rynku nie przekracza, bowiem 40%, a zatem uzasadnione było przyjęcie, że skarżona nie ma na rynku pozycji dominującej, a więc nie można jej zarzucić stosowania praktyk ograniczających konkurencję.

W ocenie Sądu Okręgowego argumenty podnoszone przez skarżącego w odwołaniu nie zostały w myśl art. 6 Kc poparte żadnymi dowodami. Teza o nadużywaniu przez PUP ELEWATOR EWA pozycji dominującej polegającej na narzucaniu nieuczciwych cen, w tym cen nadmiernie wygórowanych albo rażąco niskich, odległych terminów płatności lub innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów, stosowaniu w podobnych umowach z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednorodnych warunków umów, stwarzających

tym osobom różnicowane warunki konkurencji, przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji, narzucaniu uciążliwych warunków umów przynoszących przedsiębiorcy nieuzasadnione korzyści, podziale rynku według kryteriów terytorialnych, asortymentowych lub podmiotowych - nie została w żaden sposób wykazana. Zarzuty skarżącego odnoszą się wyłącznie do działalności jego przedsiębiorstwa i jego stosunków gospodarczych ze Spółką PUP ELEWATOR EWA, a zatem są na tyle szczegółowe, że nie pozwalają na zasadne czynienie uogólnień odnoszących się do funkcjonowania wszystkich przedsiębiorstw na rynku usług portowego przeładunku zboża i śruty. Brak jest zasadnych argumentów zarówno z punktu widzenia gospodarczego, technicznego jak i logistycznego przemawiających za ograniczeniem rynku właściwego do terytorium województwa zachodniopomorskiego. Okoliczność nieopłacalności korzystania z usług innych, poza Szczecinem, portów i statków o niewielkiej ładowności innych niż panamax nie ma oparcia w dowodach zgromadzonych w sprawie, przy czym brak jest dowodów na okoliczność, że skarżąca i inni przedsiębiorcy rynku handlu zbożem i śrutą korzystają wyłącznie ze statków tej wielkości, a co za tym idzie zmuszone są korzystać z usług PUP ELEWATOR EWA.

Sąd Okręgowy podkreślił także, że o opłacalności handlu zbożem nie mogą decydować wyłącznie odległości dzielące magazyny zbożowe od portu. Całkowicie za nieuzasadniony uznał Sąd Okręgowy zarzut wyłączenia możliwości skorzystania przez skarżącą z refundacji kosztów transportu zboż z magazynu interwencyjnego do portu innego niż wskazany przez Agencję Rynku Rolnego. Teza ta nie ma bowiem oparcia w treści przedstawionej przez skarżącą umowy.

Sąd I instancji podkreślił także, że skarżąca nie odniosła się do stanowiska PUP ELEWATOR EWA, że stosowane przez nią zabezpieczenia umów zmierzają do zapewnienia realizacji przez kontrahenta jego obowiązków wynikających z umowy i są uzasadnione faktami niepłacenia lub uchybień w płatności należności za świadczone na zlecenie DAKU International usługi. Jak podkreślił Sąd Okręgowy przewidziane przepisami prawa formy zabezpieczeń nie mogą być traktowane jako przejaw nadużywania pozycji dominującej. Natomiast zarzut oferowania przez skarżoną odmiennych warunków umów innym podmiotom w stopniu wykraczającym poza normalne reguły swobody kontraktowania nie został w żaden sposób wykazany.

Za zasadne uznał Sąd Okręgowy posłużenie się przez organ antymonopolowy przy rozstrzygnięciu niniejszej sprawy stanowiskiem Komisji Europejskiej wyrażonym w decyzji wydanej w sprawie COM/M.38384-ADM Poland/Ceferta/BTZ, które było rozważane łącznie z innymi dokumentami zebranymi w sprawie. Sąd podzielił także argumentację wyrażoną w opinii prywatnej z dnia 12 lipca 2007 r. - wzajemnej pozycji konkurencyjnej polskich portów morskich w zakresie przeładunków masowych, drobnicowych i kontenerowych, przeprowadzonej przez Deloitte Business Consulting S.A. w Warszawie, a przedstawionej przez organ antymonopolowy przy odpowiedzi na odwołanie, z której również wynika brak uzasadnienia dla zawężenia rynku właściwego do terytorium województwa zachodniopomorskiego.

Ponadto Sąd Okręgowy uznał za niezasadny zarzut naruszenia art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów. Wskazał, że postanowienie z dnia 14 marca 2007 r. Prezesa Urzędu Konkurencji i Konsumentów ograniczające prawo wglądu do materiału dowodowego załączonego do akt sprawy stanowiącego tajemnicę innych przedsiębiorstw, a w szczególności skarżonej Spółki PUP ELEWATOR EWA Sp. z o.o., nie zostało zaskarżone przez powódkę do Sądu Antymonopolowego.

Biorąc powyższe pod uwagę w ocenie Sądu Okręgowego zarzuty zgłaszane przez powódkę nie zasługują na uwzględnienie, a złożone odwołanie podlega oddaleniu.

O umorzeniu postępowania wobec Przedsiębiorstwa Usług Portowych ELEWATOR EWA Sp. z o.o. w Szczecinie Sąd orzekł na podstawie art. 355 §1 Kpc biorąc pod uwagę okoliczność, że spółka ta nie była stroną postępowania administracyjnego, a zatem nie powinna być również wskazywana jako strona w postępowaniu sądowym.

O kosztach orzeciono na podstawie art. 98 Kpc.

Od powyższego rozstrzygnięcia apelację złożyła powódka - DAKU International Sp. z o.o. w Warszawie, zaskarżając wyrok w całości i wniosła o zmianę wyroku Sądu Okręgowego z dnia 5 maja 2008 r. poprzez orzeczenie co do istoty sprawy i uchylenie zaskarżonej decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 6 kwietnia 2007 r., Nr RGD-9/2007, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono: 1. błędne ustalenie stanu faktycznego poprzez: przyjęcie, że rynkiem właściwym jest rynek usług przeładunkowych zboża i śruty w obrocie lądowo - morskim wykonywanych w krajowych portach morskich, przyjęcie, że PUP ELEWATOR EWA Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie nie posiada na rynku właściwym pozycji dominującej, przyjęcie, że udział PUP ELEWATOR EWA na rynku przeładunkowym zboża i śruty wykonywanych w krajowych portach morskich kształtuje się na poziomie poniżej 40%, przyjęcie, że PUP ELEWATOR EWA Sp. z o.o. nie naruszyła zakazu nadużywania pozycji dominującej na rynku właściwym, co skutkowało naruszeniem art. 8 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz 2. naruszenie przepisów prawa materialnego w szczególności art. 4 pkt 8 i 9 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji, i konsumentów poprzez błędną wykładnię i w konsekwencji wadliwe określenie rynku właściwego terytorialnego i produktowego, 3. naruszenie przepisów prawa procesowego, a w szczególności art. 233 §1 Kpc poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, co miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja podlega oddaleniu.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia Sądu Okręgowego stanowiące podstawę faktyczną rozstrzygnięcia oraz dokonaną przez ten Sąd ocenę prawną.

Podstawowy zarzut apelacji sprowadza się do zakwestionowania przez skarżącego dokonanych przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych w zakresie określenia rynku właściwego, pozycji PUP ELEWATOR EWA Sp. z o.o. w Szczecinie na tymże rynku, udziału tegoż przedsiębiorcy na rynku przeładunkowych zboża i śruty wykonywanych w krajowych portach morskich oraz przyjęcie, że PUP ELEWATOR EWA nie naruszył zakazu nadużywania pozycji dominującej.

Zdaniem skarżącego rynkiem właściwym w niniejszej sprawie jest rynek usług przeładunku portowego zboża ograniczony do obszaru województwa zachodniopomorskiego. Takie stanowisko nie znajduje, w ocenie Sądu Apelacyjnego, oparcia w zgromadzonym materiale dowodowym.

Artykuł 8 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2005 r., Nr 244, poz. 2080) zakazuje nadużywania pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców. A zatem dla ustalenia, czy doszło do naruszenia powyższego zakazu w pierwszej kolejności należy prawidłowo wyznaczyć rynek właściwy. Dopiero bowiem takie ustalenie daje podstawę do stwierdzenia, czy dany przedsiębiorca posiada nad pozostałymi zdecydowaną przewagę wystarczającą dla ograniczenia konkurencji. Na powyższe zwracano uwagę w orzecznictwie sądowym, m.in. w wyroku Sądu Antymonopolowego z dnia 26 października 1994 r. XVII AmR 24/94 Wokanda 1995 r., nr 8, poz. 55, podkreślając, że wyznaczenie rynku właściwego polega na dokonaniu analizy działalności podmiotów gospodarczych pod kątem segmentacji jakiejś sfery produkcji lub obrotu, w celu wyodrębnienia kilku rynków w tym rynku właściwym w danej sprawie - rynek relewantny.

Definicję rynku właściwego określa art. 4 pkt 8 ww. ustawy wskazując, że przez pojęcie rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

Orzecznictwo sądowe wypracowało praktykę definiowania rynku właściwego w sposób możliwie jak najwęższy. Powyższe nie może jednak prowadzić do wyodrębnienia rynku jednego produktu i jednego producenta, do czego właściwie zmierza skarżący. Nie chodzi bowiem o wyznaczenie rynku możliwie najwęższego, lecz o wyodrębnienie go w sposób rzeczywiście prawidłowy, pozwalający na należyte określenie działań prowadzonych na tym rynku przez konkretne podmioty (wyrok SA w Warszawie z dnia 8 sierpnia 2005 r. VI ACa 6/05). Jak słusznie zauważył Sąd I Instancji, w swojej argumentacji skarżący ogranicza się wyłącznie do działalności jego przedsiębiorstwa oraz jego stosunków gospodarczych ze Spółką PUP ELEWATOR EWA, zawiązując w ten sposób granice rynku właściwego. Tymczasem na rynku przeladunku i przechowywania zbóż i śruty funkcjonują także inne, poza PUP ELEWATOR EWA, podmioty, co ma znaczenie dla ustalenia granic rynku właściwego.

Należy wskazać, że według już ugruntowanego stanowiska wynikającego z orzecznictwa sądowego (np. wyrok SN z 29 maja 1991 r. CRN 120/91 OSNCP 1992 N.5 poz. 87, wyrok z 19 stycznia 2001 r. I KKN 1036/98 Lex nr 52708) postępowanie przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest postępowaniem pierwszoinstancyjnym. W ramach postępowania sądowego strony mogą zatem zgłaszać wnioski dowodowe, odwołanie bowiem od decyzji wyznacza jedynie zakres rozpoznania sprawy. Stosownie zaś do treści art. 232 zd. 1 Kpc strony są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Obowiązek przeprowadzenia dowodu na konkretną okoliczność spoczywa zatem na stronie, która się na te okoliczności powołuje.

W niniejszej sprawie, jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy, skarżący nie zaprezentował dowodów na poparcie swoich racji. Przede wszystkim nie wykazano, że PUP ELEWATOR EWA Sp. z o.o. w Szczecinie jest jedynym elewatozem zbożowym mogącym obsłużyć statki handlowe o wyższych parametrach, zaś powódka oraz inni przedsiębiorcy korzystają wyłącznie z tego rodzaju statków, a co za tym idzie zmuszone są do wyłącznego korzystania z usług ELEWATORA EWA. Przedstawiony przez skarżącego wykaz stawek transportowych na dostawy zbóż do portów Szczecin i Gdynia, jak również wskazanie odległości pomiędzy poszczególnymi magazynami, a portem w Szczecinie nie jest wystarczające dla oceny opłacalności usług wykonywanych przez DAKU International Sp. z o.o. Wykaz ten nie dowodzi przede wszystkim, że koszt dowozu zboża do konkretnego portu stanowi taki wydatek, który jest decydujący dla opłacalności przeladunku zboża, wyłącznie w porcie najbliższym od miejsca położenia magazynu. Nie zostały przedstawione umowy handlowe z przedsiębiorstwami transportowymi, z których wynikałyby rzeczywiste koszty transportu z uwzględnieniem ulg i rabatów. Nie próbowano wykazać, na ile znaczącym elementem składowym ceny wykonywanej przez powoda usługi są koszty transportu. Na marginesie wskazać należy, że powód nie jest jedyną firmą spedycyjną na rynku zbóż. Taką działalnością zajmują się także producenci działający w innych regionach Polski, w tym również w Polsce Południowej, co oznacza, że ponoszą oni koszty transportu zboża do portów morskich. Ponadto z przedstawionego wykazu wynika, że powód dowoził zboże także do innych portów, które nie były położone najbliżej magazynu zbożowego (np. Darłowo, Gołańcz).

Podobnie argumenty dotyczące utraty możliwości refundacji kosztów transportu zboża do portu innego aniżeli wskazany przez Agencję Rynku Rolnego, nie znalazły oparcia w treści umowy łączącej DAKU International Sp. z o.o. i ARR. Umowa bowiem precyzuje sposób obliczania maksymalnej wysokości refundacji, zaś wywóz zboża przez inny aniżeli wskazany przez ARR port, nie powoduje utraty takiej refundacji.

Organ antymonopolowy w odpowiedzi na odwołanie przedstawił analizę z dnia 12 lipca 2007 r. dotyczącą wzajemnych pozycji konkurencyjnych polskich portów morskich w zakresie przeladunków masowych, drobnicowych i kontenerowych, przeprowadzoną przez Deloitte Business Consulting S.A., z której jasno wynika, że wszystkie polskie porty morskie są uczestnikami tego samego rynku i wzajemnie ze sobą konkurują.

Z materiału dowodowego wynika zatem, że przedmiotem działalności Spółki PUP ELEWATOR EWA Sp. z o.o. w Szczecinie jest przeladunek oraz magazynowanie i przechowywanie w portach morskich zbóż, śruty i rzepaku. Usługi te są wykonywane przez ww. przedsiębiorcę w porcie Szczecin. Także pozostałe polskie porty morskie położone w bliskiej odległości od Szczecina, tj. Gdynia, Gdańsk i Świnoujście obsługują różne rodzaje ładunków masowych, półmasowych i drobnicowych i specjalizują się w przeladunku zboża. Powyższe wskazuje, że porty te konkurują ze sobą o wszystkie typy ładunków i grupy ładunkowe, a zatem są uczestnikami tego samego rynku. Prawidłowo zatem Sąd Okręgowy ustalił, że rynek przeladunku zbóż ma charakter rynku krajowego, zaś ograniczenie rynku właściwego do obszaru województwa zachodniopomorskiego nie ma w niniejszej sprawie uzasadnienia.

Reasumując powyższe Sąd Apelacyjny uznał za chybione podniesione w apelacji zarzuty naruszenia przepisów procesowego. Wskazana przez skarżącą ocena dowodów nie jest bardziej przekonująca aniżeli ocena dokonana w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Prawidłowe ustalenie rynku właściwego powoduje, że zarzut naruszenia art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów uznać należy za niezasadny.

Za prawidłowe uznać należy również ustalenia faktyczne dotyczące braku pozycji dominującej PUP ELEWATOR EWA Sp. z o.o. w Szczecinie na rynku właściwym oraz udziału tego przedsiębiorcy w rynku właściwym. Z materiału dowodowego znajdującego się w aktach sprawy, w tym ze zgromadzonych w aktach RGD 400-47/06/MLM dokumentów wynika, że udział PUP ELEWATOR EWA Sp. z o.o. na rynku usług przeladunkowych zbóż i śruty wykonywanych w krajowych portach morskich kształtuje się poniżej 40%, a zatem nie sposób jest uznać, że ww. spółka posiada na rynku właściwym pozycję dominującą, o jakiej mowa w art. 4 ust. 9 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów. Z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy RGD 400-47/06/MLM wynika mianowicie, że na rynku usług przeladunkowych zbóż i śruty w obrocie lądowo-morskim wykonywanych w krajowych portach morskich działa co najmniej trzech przedsiębiorców o zbliżonym udziale w rynku kształtującym się w pierwszym półroczu 2006 r. na poziomie od 20,5% do 30,6%. Poczynienie takich ustaleń przez Sąd Okręgowy miało swoje uzasadnienie w treści art. 62 ust. 5 a contrario ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów. Ustalenia te są przekonujące i na ich podstawie nie można dojść do wniosku, że PUP ELEWATOR EWA Sp. z o.o. w Szczecinie naruszyła zakaz wynikający z art. 8 cytowanej ustawy.

Także kolejne argumenty podnoszone w apelacji nie zasługują na uwzględnienie. Jeśli chodzi o zarzut naruszenia przez PUP ELEWATOR EWA nieuczciwych cen w tym cen nadmiernie wygórowanych albo rażąco niskich, stosowaniu w podobnych umowach z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednorodnych warunków umów, stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji, przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji, narzucaniu uciążliwych warunków umów przynoszących przedsiębiorcy nieuzasadnione korzyści, podziale rynku według kryteriów terytorialnych, asortymentowych lub podmiotowych - okoliczności te, jak słusznie zauważył Sąd I Instancji, nie zostały wykazane zgodnie z treścią art. 6 Kc. Złożenie do akt sprawy umowy na rok 2006 r. dotyczy, jak była mowa wyżej, relacji pomiędzy powodem a spółką ELEWATOR EWA, natomiast nie ma

---

to żadnego odniesienia do osób trzecich, stąd też nie zostało wykazane, aby inni kontrahenci Spółki ELEWATOR EWA mieli narzucane propozycje uciążliwych warunków umów. Natomiast zastosowanie wobec powódki zabezpieczenia w postaci gwarancji bankowej w wysokości 650.000 zł zostało w sposób logiczny wyjaśnione przez Spółkę ELEWATOR EWA, zaś powódka w żaden sposób nie odniosła się do tej argumentacji. Sąd Apelacyjny podziela w zupełności ocenę dokonana w tym zakresie przez Sąd I Instancji.

Reasumując powyższe Sąd Okręgowy prawidłowo wskazał, że PUP ELEWATOR EWA nie posiada na rynku właściwym pozycji dominującej, a co za tym idzie nie doszło do naruszenia art. 4 pkt 8 i 9 oraz art. 8 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Z tych względów apelacja powódki jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 Kpc. O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 Kpc.